

19.12.2018

לכבוד	לכבוד	לכבוד
מר סאלח ריאן	מר אריה דרעי	מר אביגדור יצחקי
ראש מו"מ כאבול	שר הפנים	יו"ר מפעל הפיס
ת.ד. 2424	רחוב קפלן 2, קרית הממשלה	רחוב הפטמן 3, ת.ד. 7019
כאבול 24963	ירושלים 91950	תל אביב 6107001
בפקס: 04-9947971	בפקס: 02-5666376	בפקס (פניות ציבור): 03-6940320

שלום רב,

הנדון: ביטול הצגת "פלסטין, שנת אפס" והוצאתה ממיזם "חגיגת התיאטרון שלנו" בכאבול

בשם מרשתי גב' עינת ויצמן, הריני לפנות אליכם בדרישה להורות על העלאת הצגת "פלסטין, שנת אפס" במפעל הפיס ברשות המקומית כאבול, וזאת מהנימוקים הבאים:

1. ביום 15.3.2018 התקבלה ההצגה של "פלסטין, שנת אפס" (להלן: "ההצגה") שבוימה ונכתבה ע"י מרשתי למיזם "חגיגת התיאטרון שלנו" של מפעל הפיס ובמהלך חודש אוקטובר 2018 הודיעה לה חברת ההפקות שהפיקה את המיזם עבור מפעל הפיס, כי ההצגה תוצג ברשות המקומית בכאבול ביום 13.12.2018.

2. הרקע להגשת ההצגה למיזם החל בחודש דצמבר 2017, לאחר שמפעל הפיס הוציא קול קורא למיזם "חגיגת התיאטרון שלנו" (להלן: "המיזם") שהציע הצגת מועמדויות להצגות תיאטרון בשפה הערבית ביישובים ברחבי הארץ. לפי הקול קורא, הוסבר כי "מפעל הפיס מפרסם קול קורא להצגות תיאטרון בשפה הערבית במיזם חדש, אשר במסגרתו עולם התיאטרון מגיע לקהל הערבי ביישובים ברחבי הארץ, עם מגוון הצגות תיאטרון איכותיות מלהיבות ומרגשות למבוגרים ולילדים".

** רצ"ב העתק מהקול קורא שהוציא מפעל הפיס, מסומן א'.

3. גב' ויצמן הגישה את הצגת "פלסטין, שנת אפס" למועמדות במסגרת הקול קורא. ההצגה הינה קומדיה תיעודית העוסקת באחד הנושאים החשובים והרלוונטיים ביותר הנוגעים לחייהם של פלסטינים הן בתוך ישראל והן בשטחים הכבושים. לפי תקציר ההצגה, שמאי בניין מחליט לאמוד את הנזקים של הבתים הפלסטינים שנהרסו או נפגעו. הוא עובר מבית לבית- מירושלים, לשכם, לאל עראקיב, ועד לעזה וכותב דו"ח על ההרס. בכל מקום סיבת ההרס שונה ואופני ההרס שונים. ההרס מגיע מלמטה, מלמעלה ומהצדדים. הבתים מתפוררים, מופצצים, נאטמים ונחצים. בכתיבת

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

حيفا 31090، ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140
חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>

דו"ח הנזקים שלו הוא מגלה את המציאות הפלסטינית. השמאי הופך לארכיאולוג של ההווה שכותב את ההיסטוריה הפלסטינית דרך ההרס.

4. ביום 15.3.2018 קיבלה גב' ויצמן אימייל מאגף התרבות של מפעל הפיס ובו הודיעו לה כי "אנו מודים על פנייתך ומתכבדים לעדכן כי הצעתך להצגה, מס' בקשה ... במיזם "חגיגת התיאטרון שלנו" המביא הצגות בשפה הערבית ליישובים ברחבי הארץ, נדונה ע"י הוועדה האמנותית ואושרה להיכלל במאגר ההצגות למיזם." (ההדגשה אינה במקור) וכן נמסר לה כי שיבוץ ההצגות ייעשה ע"י חברת ההפקות "שארק" מטעם מפעל הפיס.
**רצ"ב העתק האימייל שנשלח למרשתי ע"י אגף התרבות של מפעל הפיס, מסומן ב'.

5. החלטת מפעל הפיס באה בעקבות בחינת ההצגה מהפן האמנותי ע"י וועדה אמנותית של מפעל הפיס וזאת בהתאם לתקנות המיזם שקבע, כי הוועדה האמנותית של המיזם היא זו שתבחן את ההצגות המועמדות ותבחר את ההצגות לפי שיקולים אמנותיים בלבד.

6. בעקבות זאת, נוהל מו"ם בין גב' ויצמן לבין חברת ההפקות והצדדים הגיעו לידי הסכמה לפיו מפעל הפיס יעביר למרשתי ישירות תמיכה בסך של 15,050 ₪. בשלב מאוחר יותר, ובחודש אוקטובר 2018, הודיעה חברת ההפקות למרשתי, כי ההצגה תשובץ ותוצג ברשות המקומית כאבול ביום 13.12.2018. בעקבות זאת, החלה מרשתי בהכנה להעלאת ההצגה במועד שתואם, ערכה סיור מקדים באולם והחלה להפיק את הארוע ותוך כדי כך הוציאה כספים מכיסה.

7. אולם במהלך חודש נובמבר 2018, ובעקבות ביקורת מצד גורמים פוליטיים מהימין, החלה להתפרסם ידיעות בתקשורת שתקפו את העלאת ההצגה ומימונה ע"י מפעל הפיס. בכתבות שפורסמו צוינה תגובת מפעל הפיס שהנושא בבדיקה.

8. ביום 5.12.2018, כשבוע לפני מועד העלאת ההצגה בכאבול, כאשר הגיעה מרשתי לקיים חזרות עם משתתפי ההצגה, התקשר אחד המשתתפים לאיש הקשר ברשות המקומית כאבול על מנת לתאם עמו מספר ענייניים טכניים לקראת ההצגה. לתדהמתו, הודיע לו איש הקשר, כי ההצגה בוטלה!

9. הואיל ומרשתי לא קיבלה כל הודעה רשמית על כך, היא ערכה שיחה טלפונית עם נציג הרשות המקומית, אשר הסביר לה כי יו"ר מפעל הפיס, מר אביגדור יצחקי, התקשר אישית לראש הרשות המקומית כאבול וביקש ממנו שההצגה לא תוצג ובמקומה יועלו הצגות עבור ילדים.

10. הנה כי כן, שיקולים פוליטיים הובילו לביטול העלאת ההצגה. שיקולים כאלו הינם פסולים והובילו להחלטה בלתי חוקית המנוגדת לכללי המנהל התקין. כללים אלו מחייבים את מפעל הפיס בהיותו גוף דו מהותי המחויב לשקול שיקולים ענייניים ובאופן שקוף בלבד לאחר בחינת מלוא התשתית הרלוונטית לצורך קבלת ההחלטה.

11. יתר על כן, החלטת מפעל הפיס חורגת מסמכות ולכן היא בלתי חוקית. אין אף מקור חוקי המסמך את מפעל הפיס לבטל או להתערב בהצגה בגלל התוכן. העובדה כי מפעל הפיס מממן את העלאת ההצגה, גם היא אינה מסמיכה אותו להתערב.

12. בהקשר זה נדגיש, כי בעקבות התערבות השרה מירי רגב במימון הצגות שלא תאמו את השקפתה הפוליטית, ביניהם העלאת ההצגה נשוא פנייתנו במסגרת פסטיבל עכו בשנת 2016, הוציאו עו"ד

דינה זילבר ואורית קורן, המשנות ליועץ המשפטי לממשלה, חוות הדעת ביום 9.8.2015 שקבעה באופן מפורש כי אסור להתנות תקצוב יצירה בתוכן שלה. חוות דעת זו הועברה אז לשרת התרבות לאחר שהתערבה והקפידה את התקצוב שהועבר לתיאטרון אלמידאן בנסיבות דומות ולאחר התערבות ולחץ פעילי ימין קיצוני עקב העלאת הצגת "הזמן המקביל" שעסקה באסירים פוליטיים בבתי הכלא בישראל. יוזכר בהקשר זה, כי בעקבות הגשת עתירות הן לבית המשפט המחוזי והן לבג"ץ הוחזר התקצוב הממשלתי והעירוני לתיאטרון אלמידאן (עת"מ (מחוזי חיפה) 15-10-35936-10 תאטרון אלמידאן נגד עיריית חיפה ובג"ץ 6982/15 תיאטרון אלמידאן נגד משרד התרבות).

13. חוות הדעת הבהירה לשרה כי אסור לה ולכל גוף פוליטי אחר להתערב בתוכני האומנות והתרבות של הגופים הנתמכים ובהחלטות של גופים מקצועיים בעניין העמידה בתנאי התמיכה וכי רק ועדת התמיכות והגופים המקצועיים הם הממונים על אישור התמיכות בתחום התרבות וכי "לא ניתן לקבוע במבחני התמיכה בתחום התרבות כי התמיכה במוסדות ציבור מותנית בבחינת תוכן היצירות המוצגות במוסדות אלה". עוד הודגש בחוות הדעת כי הובהר בפני שרת התרבות "את חלוקת התפקידים הנכונה בין הדרג הפוליטי במשרדי הממשלה, המתווה את מדיניות הממשלה, לבין הדרג המקצועי, אשר על פי עמדת היועץ המשפטי לממשלה הוא האמון על יישומה במקרים הספציפיים. הרציונל העומד בבסיס הפרדה זו הוא הרצון למנוע פוליטיזציה או הטיה של החלטות קונקרטיות ולהסיר חשש מפני אלה".

14. ביטול ההצגה פוגע בזכות לשוויון. שכן, המיזם מיועד לפעול ביישובים ערבים, למען אזרחים ערבים ובשפה הערבית ובנושאים שנוגעים לאוכלוסייה הערבית. בקול קורא שפורסם ע"י מפעל הפיס, צוין באופן מפורש, כי "ההצגות, שייבחרו על ידי וועדה אמנותית, יתארחו ביישובים ברחבי הארץ וישלבו פעילות מקדימה עם התושבים הכוללת פעילויות עומק כ"הכנה לצפייה" בקרב התושבים ביישוב, וזאת במטרה לחשוף קהלים חדשים בחברה הערבית ליצירות תיאטרון, וכן לתמוך ביוצרי תיאטרון ובקבוצות תיאטרון מהחברה הערבית בישראל." על כן ביטול ההצגה האמורה לעלות ביישוב ערבי, בשפה הערבית, פוגע בזכות לשוויון של תושבי הרשות המקומית, שהינם ערבים. יתר על כן, העובדה שתוכן ההצגה נוגע לאחד הנושאים החשובים ביותר עבור האוכלוסייה הערבית, וחסימת תוכן כזה מתושבים ערבים, מחזק את הפגיעה בזכות לשוויון.

15. כמו כן, התערבות מפעל הפיס שהובילה לביטול ההצגה משיקולים פוליטיים, פוגעת באופן חמור, הן בחופש האמנותי, והן בחופש הביטוי. היא חוסמת מפני קהל רחב להיחשף לאמנות שהיא משקפת ערכים והשקפות שאינן מקובלות על הרוב. פגיעה כזו שאינה מעוגנת באף חוק, הינה בלתי חוקתית.

16. לכן אנו דורשים כי תורו על העלאתה של ההצגה במועד מאוחר יותר וקרוב ככל האפשר זאת תוך מימונה השלם בהתאם לסיכום שנערך עם מרשתי ושפורט לעיל.

בכבוד רב,

סאוסן זהר, עורכת - דין

העתק :

עו"ד דינה זילבר, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, בפקס : 02-6976218

אגף תרבות – מפעל הפיס, בפקס (פניות הציבור) : 03-6940320